

ច្បាប់

ស្តីពី

ប្រាក់

ប្រ

ដាច់

រដ្ឋ

ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ

លេខ : ០៧ ក្រ

ក្រឹត្យ

ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ

នៃ

រដ្ឋកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃរដ្ឋកម្ពុជា
 - បានឃើញច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំរដ្ឋសភា និងក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា
- ដែលប្រកាសអោយប្រើតាមក្រឹត្យលេខ ០៤ ក្រ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៨២

សំរេច

ប្រកាសអោយប្រើ ច្បាប់ស្តីពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ដែលរដ្ឋសភានៃរដ្ឋកម្ពុជាបានអនុម័តនៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៣ នាសម័យប្រជុំលើកទី ២៤ នីតិកាលទី១ ។

កន្លែងទទួល

ធ្វើនៅភ្នំពេញ. ថ្ងៃទី ០៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ១៩៩៣

- ខុទ្ទកាល័យគណៈកម្មាធិការកណ្តាល

ជ.ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ

គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា

ប្រធាន

- ខុទ្ទកាល័យរដ្ឋសភា

ហត្ថលេខា និងត្រា : ហេង សារិន

- ខុទ្ទកាល័យក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋមន្ត្រី

ដើម្បីចម្លងចែក

- គ្រប់ទីស្តីការរដ្ឋមន្ត្រី និងស្ថាប័នថ្នាក់ប្រហាក់ប្រហែល

រដ្ឋលេខាធិការក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ

- គ្រប់គណៈកម្មាធិការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង

ហត្ថលេខា

- រដ្ឋកិច្ច

ចាន់ វ៉ែន

- កាលប្បវត្តិ-ឯកសារ

ច្បាប់

**ស្តីពី
ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី
ជំពូកទី ១
បទបញ្ញត្តិទូទៅ**

មាត្រា ១.-

ត្រូវបង្កើតអោយមានប្រាក់ប្រដាប់ក្តីក្នុងកិច្ចការតុលាការ ដើម្បីផលប្រយោជន៍នៃថវិការដ្ឋ ។

មាត្រា ២.-

ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនេះ ត្រូវចៅក្រមកំណត់នៅខាងក្រោយបង្គុំនៃសាលក្រម ឬសាលដីកាដោយអនុលោមតាមបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

**ជំពូកទី ២
ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី**

មាត្រា ៣.-

ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី គឺជាពន្ធសរុប និងប្រាក់ចំណាយផ្សេងៗ ដែលត្រូវបង់ក្នុងរឿងក្តីនីមួយៗដែលបានចុះបញ្ជីនៅសាលាជំរះក្តីនៃរដ្ឋកម្ពុជា ។

ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីត្រូវបង់ក្នុងរឿងរដ្ឋប្បវេណី រឿងពាណិជ្ជកម្ម វិវាទការងារ និងវិវាទរដ្ឋបាល ។ ប្រាក់នេះត្រូវតែក្តីជាដើមបណ្តឹងបង់មុនជាដរាប ។ ប្រាក់នេះ ត្រូវជាបន្ទុកនៃតួក្តីណាដែលចាញ់ក្តីនៅចុងក្រោយបង្គុំ ។

ក្នុងរឿងក្តីដែលក្រុមអយ្យការតាំងខ្លួនជាតួក្តីដើម ត្រូវរដ្ឋបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាមុន ហើយប្រាក់នេះត្រូវទារពីតួក្តីណាដែលចាញ់ក្តី តាមកំណត់ដែលកំណត់ក្នុងសាលក្រម ឬសាលដីកា ។

ក្នុងករណីណាក៏ដោយ ក្រុមអយ្យការពុំត្រូវសងប្រាក់ប្រដាប់ក្តីទៅតួក្តីឯទៀតដែលបានបង់ហើយនោះទេ ទោះបីក្រុមអយ្យការជាតួក្តីដើមត្រូវចាញ់ក្តីក៏ដោយ ។

ក្រុមអយ្យការគ្រាន់តែជាតួក្តីរណប ត្រូវរួចពីការបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ។

មាត្រា ៤.-

ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីក្នុងរឿងរដ្ឋប្បវេណី រឿងពាណិជ្ជកម្ម វិវាទការងារ និងវិវាទរដ្ឋបាល មានដូចតទៅ :

- ពន្ធចុះបញ្ជីក្តី
- ពន្ធជំរះក្តី
- ប្រាក់ចំណាយក្នុងកិច្ចស៊ើបសួរ

ជំពូកទី ៣ ពន្ធចុះបញ្ជី

មាត្រា ៥.~

ពន្ធចុះបញ្ជី គឺជាពន្ធដែលត្រូវទារយកនៅពេលចុះបញ្ជី នៅសាលាជំរះក្តីគ្រប់ជាន់ថ្នាក់ ដើម្បីអោយសាលាជំរះក្តីយករឿងរបស់ខ្លួនចុះបញ្ជីជំនុំជំរះ ។ ប្រាក់នេះមិនបង្វិលអោយដើមបណ្តឹងវិញទេ ទោះបីរឿងក្តីនោះត្រូវចំណាយចេញពីបញ្ជីមុនសាលក្រម ឬសាលដីកាសំរេចសេចក្តីជាស្ថាពរក៏ដោយ ។ ដើមបណ្តឹងត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធនេះទៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជី ។

មាត្រា ៦.~

ប្រាក់ពន្ធនេះតម្រូវអោយគូក្តីនោះបង់ជាថ្មីទៀតដែរ បើមានគូក្តីណាមួយបានដាក់ពាក្យស្នើសុំអោយតុលាការចេញដីកាសំរេចជាភិក្ខុការប្រញាប់ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៧.~

អត្រាពន្ធចុះបញ្ជី ត្រូវកំណត់ដូចតទៅ :

~តុលាការខេត្ត~ក្រុង

-រឿងរដ្ឋប្បវេណី	មួយពាន់រៀល	- ១.០០០ ៛០០
-រឿងពាណិជ្ជកម្ម	មួយពាន់រៀល	- ១.០០០ ៛០០
-វិវាទការងារ	មួយពាន់រៀល	- ១.០០០ ៛០០
-វិវាទរដ្ឋបាល	មួយពាន់រៀល	- ១.០០០ ៛០០

~សាលាឧទ្ធរណ៍

-រឿងរដ្ឋប្បវេណី	មួយពាន់ប្រាំរយរៀល	- ១.៥០០ ៛០០
-រឿងពាណិជ្ជកម្ម	មួយពាន់ប្រាំរយរៀល	- ១.៥០០ ៛០០
-វិវាទការងារ	មួយពាន់ប្រាំរយរៀល	- ១.៥០០ ៛០០
-វិវាទរដ្ឋបាល	មួយពាន់ប្រាំរយរៀល	- ១.៥០០ ៛០០

~តុលាការកំពូល

-រឿងរដ្ឋប្បវេណី	ពីរពាន់រៀល	- ២.០០០ ៛០០
-រឿងពាណិជ្ជកម្ម	ពីរពាន់រៀល	- ២.០០០ ៛០០
-វិវាទការងារ	ពីរពាន់រៀល	- ២.០០០ ៛០០

-វិវាទរដ្ឋបាល

ពីរពាន់រៀល

- ២.០០០៛០០

ប្រាក់នេះត្រូវដក ១០ ភាគរយ នៅតុលាការខេត្ត-ក្រុង ១៥ ភាគរយ នៅសាលាឧទ្ធរណ៍ ២០ភាគរយ នៅតុលាការកំពូល ជាប្រយោជន៍ក្រឡាបញ្ជីកាន់ហិបប្រាក់ ។

ជំពូកទី ៤ **ពន្ធជំនួយ**

I.ពន្ធជំនួយ :

មាត្រា៨.~

ពន្ធជំនួយ គឺជាប្រាក់ពន្ធដែលត្រូវយកលើការជំរះក្តីនីមួយៗ ។ ប្រាក់ពន្ធនេះ ត្រូវបង្វិលឱ្យដើមបណ្តឹងវិញ បើតុលាការបានសំរេចចំណាយរឿងក្តីនោះចោល ។ ប្រាក់នេះត្រូវដើមបណ្តឹងបង់ជាមួយ នឹងពន្ធចុះបញ្ជីក្តី ។

ប្រាក់នេះត្រូវដាក់ចូលថវិការដ្ឋ ក្រោយដែលតុលាការ បានសំរេចចេញសាលក្រម ឬសាលដីកា ទោះបីជាមានការប្តឹងតវ៉ាក៏ដោយ ។

មាត្រា៩.~

ពន្ធនេះ ត្រូវអោយគូក្តីបង់ជាថ្មីដែរ បើគូក្តីណាមួយបានដាក់ពាក្យស្នើសុំអោយតុលាការចេញដីកាជាភិក្ខុការប្រញាប់ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ហើយត្រូវបង់ពន្ធជាមួយគ្នា និងពន្ធចុះបញ្ជីក្តីដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៦ ខាងលើ ។

មាត្រា ១០ :

អត្រាពន្ធជំនួយត្រូវកំណត់ដូចតទៅ :

~តុលាការខេត្ត~ក្រុង

-រឿងរដ្ឋប្បវេណី	មួយពាន់រៀល	- ១.០០០៛០០
-រឿងពាណិជ្ជកម្ម	មួយពាន់រៀល	- ១.០០០៛០០
-វិវាទការងារ	មួយពាន់រៀល	- ១.០០០៛០០
-វិវាទរដ្ឋបាល	មួយពាន់រៀល	- ១.០០០៛០០

~សាលាឧទ្ធរណ៍

-រឿងរដ្ឋប្បវេណី	មួយពាន់ប្រាំរយរៀល	- ១.៥០០៛០០
-រឿងពាណិជ្ជកម្ម	មួយពាន់ប្រាំរយរៀល	- ១.៥០០៛០០
-វិវាទការងារ	មួយពាន់ប្រាំរយរៀល	- ១.៥០០៛០០
-វិវាទរដ្ឋបាល	មួយពាន់ប្រាំរយរៀល	- ១.៥០០៛០០

~តុលាការកំពូល

-រឿងរដ្ឋប្បវេណី	ពីរពាន់រៀល	- ២.០០០៛០០
-រឿងពាណិជ្ជកម្ម	ពីរពាន់រៀល	- ២.០០០៛០០
-វិវាទការងារ	ពីរពាន់រៀល	- ២.០០០៛០០
-វិវាទរដ្ឋបាល	ពីរពាន់រៀល	- ២.០០០៛០០

ប្រាក់នេះត្រូវដក ១០ ភាគរយ នៅតុលាការខេត្ត-ក្រុង ១៥ ភាគរយ នៅសាលាឧទ្ធរណ៍ ២០ ភាគរយ នៅតុលាការកំពូល ជាប្រយោជន៍ក្រឡាបញ្ជីកាន់ហិបប្រាក់ ។

I. ពន្ធសមាមាត្រ

មាត្រា ១១.~

ពន្ធសមាមាត្រនៃការជំរះក្តី គឺជាពន្ធដែលគិតយកលើតម្លៃដែលតុលាការបានសំរេចអោយភាគីម្ខាងប្រគល់ទៅឱ្យភាគីម្ខាងទៀត ។ ប្រាក់នេះមិនត្រូវបង់ទុកជាមុនទេ ។

ប្រាក់នេះត្រូវអោយបង់តែមួយដងនៅវេលាដែលចេញសេចក្តីចម្លងសាលក្រម ឬសាលដីកាដែលបានសំរេចសេចក្តីជាស្រេចដាច់ខាត ហើយផុតអំណាចប្តឹងតវ៉ា ។

មាត្រា ១២.~

ពន្ធសមាមាត្រ នេះត្រូវគិតយកមួយភាគរយលើទឹកប្រាក់ ដែលតុលាការបានសំរេចប្រគល់អោយម្ចាស់វិញ ។

ប្រាក់ដែលបានមកពីពន្ធសមាមាត្រនេះ ត្រូវបង់ចូលថវិការដ្ឋ ៨០ភាគរយ និង ២០ភាគរយត្រូវដាក់ចូលក្នុងហិបក្រឡាបញ្ជីទូទាំងរដ្ឋកម្ពុជា ។

មាត្រា ១៣.~

គួក្តីត្រូវបង់ប្រាក់ពន្ធសមាមាត្រនេះក្នុងកំណត់ ៤ខែគត់ គិតពីថ្ងៃទទួលដីកាបង្គាប់អោយបង់ប្រាក់នេះ តាមដីកាបង្គាប់ដែលប្រធានតុលាការចុះហត្ថលេខា ។ ក្នុងករណីយឺតយ៉ាវមិនបានបង់ប្រាក់ពន្ធនេះតាមការកំណត់ ត្រូវពិន័យទ្វេមួយជាពីរ ។

ជំពូកទី ៥

ប្រាក់ចំណាយក្នុងការស៊ើបសួរ

មាត្រា ១៤.~

ប្រាក់ចំណាយផ្សេងៗក្នុងកិច្ចស៊ើបសួរ ហៅថាប្រាក់បំរុងទុក ដែលសំរាប់ចំណាយទៅលើការប្រគល់ដីកាកោះ ទៅលើសាក្សី ទៅលើអាជ្ញាកណ្តាល ទៅលើកោសល្យវិច័យ ទៅលើអាជ្ញាធរតុលាការដែលបានទៅពិនិត្យដល់ទីកន្លែង ។

មាត្រា ១៥.~

ប្រាក់នេះត្រូវដើមបណ្តឹងបង់ជាមួយ និងពន្ធចុះបញ្ជីក្តី ។ ហើយបើមិនបានចំណាយអ្វីទេ ឬនៅសល់ ត្រូវតែប្រគល់

ទៅអោយដើមបណ្តឹងវិញ ។ ប៉ុន្តែបើប្រាក់នោះថយមិនគ្រប់គ្រាន់ នោះប្រធានតុលាការ អាចនឹងចេញដីកាបង្គាប់អោយដើមបណ្តឹងបង់បន្ថែមជាថ្មីទៀតបាន ។

មាត្រា១៦.~

ប្រាក់បំរុងទុកនេះ ត្រូវកំណត់អោយបង់ជាដំបូងតទៅទៀត :

~តុលាការខេត្ត~ក្រុង

-រឿងរដ្ឋប្បវេណី	ប្រាំពាន់រៀល	- ៥.០០០.៛ ០០
-រឿងពាណិជ្ជកម្ម	ប្រាំពាន់រៀល	- ៥.០០០.៛ ០០
-វិវាទការងារ	ប្រាំពាន់រៀល	- ៥.០០០.៛ ០០
-វិវាទរដ្ឋបាល	ប្រាំពាន់រៀល	- ៥.០០០.៛ ០០

~សាលាឧទ្ធរណ៍

-រឿងរដ្ឋប្បវេណី	មួយម៉ឺនរៀល	- ១០.០០០.៛ ០០
-រឿងពាណិជ្ជកម្ម	មួយម៉ឺនរៀល	- ១០.០០០.៛ ០០
-វិវាទការងារ	មួយម៉ឺនរៀល	- ១០.០០០.៛ ០០
-វិវាទរដ្ឋបាល	មួយម៉ឺនរៀល	- ១០.០០០.៛ ០០

~តុលាការកំពូល

-រឿងរដ្ឋប្បវេណី	មួយម៉ឺនប្រាំពាន់រៀល	- ១៥.០០០.៛ ០០
-រឿងពាណិជ្ជកម្ម	មួយម៉ឺនប្រាំពាន់រៀល	- ១៥.០០០.៛ ០០
-វិវាទការងារ	មួយម៉ឺនប្រាំពាន់រៀល	- ១៥.០០០.៛ ០០
-វិវាទរដ្ឋបាល	មួយម៉ឺនប្រាំពាន់រៀល	- ១៥.០០០.៛ ០០

ជំពូកទី ៦

ពន្ធចុះបញ្ជីប្រថាប់ត្រា

មាត្រា១៧.~

គ្រប់លិខិតដែលកូនក្តីបានយកមកបញ្ជូលក្នុងសំណុំរឿង ត្រូវចុះបញ្ជីប្រថាប់ត្រា និងបិទតែមប្រិយ៍ នៅពេលដែលកូនក្តី បានយកមកដាក់ក្នុងសំណុំរឿង ថាទុកជាសំអាងនៃសិទ្ធិរៀងខ្លួន ។

សេចក្តីចម្លងសាលក្រម ឬសាលដីកាទាំងមូល និងសំរាប់សាលក្រម ឬសាលដីកា ត្រូវអោយបិទតែមប្រិយ៍ លើកលែងតែរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងក្រសួងក្រុមអយ្យការសុំ ។

ក ម្ត ង

នីតិករក្រសួងយុត្តិធម៌

លេខ : ០៣ សរ ៩៣

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ១៩៩៣

សា ណ ប រ

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

សូមជំរាបមក

- ឯកឧត្តម ប្រធានតុលាការកំពូល**
- ឯកឧត្តម អគ្គរដ្ឋនាយកអមតុលាការកំពូល**
- លោក ប្រធានសាលាឧទ្ធរណ៍**
- លោក អគ្គរដ្ឋនាយកអមសាលាឧទ្ធរណ៍**
- លោក រដ្ឋនាយកអមតុលាការខេត្ត-ក្រុង**
- លោក ប្រធានតុលាការយោធា**
- លោក រដ្ឋនាយកអមតុលាការយោធា**

កម្មវត្ថុ : ការអនុវត្តច្បាប់ ស្តីពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ។

ខ្ញុំសូមជំរាបថា ច្បាប់ស្តីពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ត្រូវបានប្រកាសអោយប្រើរួចហើយ ។ ក្រោយពី ច្បាប់នេះត្រូវបានប្រកាសអោយប្រើតុលាការខេត្ត-ក្រុង បានទទួលការណែនាំផ្ទាល់ពីក្រសួងអំពីបែបបទសំរាប់អនុវត្តរួចហើយដែរ ។ ក្រសួងយុត្តិធម៌មានជំនឿថា តុលាការខេត្ត-ក្រុង ប្រាកដជាអនុវត្តបានល្អហើយ ។ ដើម្បីបញ្ជាក់អោយបានយល់វិធីតែច្បាស់ ឥឡូវនេះ ក្រសួងសូមណែនាំ និងរំលឹកឡើងវិញនូវប្រការមួយចំនួនដែលត្រូវប្រតិបត្តិដូចតទៅ :

អំពីការបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី នៅតុលាការខេត្ត-ក្រុង

ក្នុងរឿងរដ្ឋប្បវេណី ពាណិជ្ជកម្ម វិវាទរដ្ឋបាល និងវិវាទការងារ តាមនីតិវិធី តុលាការត្រូវធ្វើការផ្សះផ្សាសិន ក្នុងករណីគុក្តីមិនសះជាគ្នាទេ ទើបអោយគុក្តីបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតាមច្បាប់ គឺចាប់ពីពេលនោះហើយ ដែលតុលាការមានអំណាចធ្វើអង្កេត និងដាក់រឿងជំនុំជំរះបាន ។ តែបើអ្នកប្តឹងមិនបានបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីទេ តុលាការគ្មានអំណាចចាត់ការ និងដាក់រឿងជំនុំជំរះបានទេ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលបានទទួលការអនុគ្រោះ ពីតុលាការនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌ ដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ក្នុងករណីរឿងអង្កេតសេចក្តីដែលមានទំនាក់ទំនងនឹងកិច្ចការប្រញាប់ គុក្តីអាចស្នើសុំបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីភ្លាមៗបានដែរនៅពេលគេដាក់ពាក្យបណ្តឹង ។ ឯការផ្សះផ្សា វិញ ត្រូវធ្វើតាមនីតិវិធីដែលឥតបញ្ឈប់ទេ ។

ដើមបណ្តឹងត្រូវបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាដំបូង ៧.០០០ រៀល ។ ប្រាក់នេះ ត្រូវដើមបណ្តឹងបង់នៅក្រឡាបញ្ជីកាន់ហិបប្រាក់ ។ ក្រឡាបញ្ជីកាន់ហិបប្រាក់ត្រូវចេញបង្កាន់ដៃទៅអោយអ្នកបង់ ។ នីតិវិធីទូទាត់ចំណាយប្រាក់នេះមានដូចតទៅ :

ពន្ធចុះបញ្ជីភ្នំ

នៅពេលចុះបញ្ជីភ្នំ នៅក្នុងសៀវភៅដែលមានលេខ..... ថ្ងៃ..... ខែ..... ឆ្នាំ..... សំណុំរឿងចុះ
ឈ្មោះគូភ្នំ និងកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង ក្រឡាបញ្ជីកាន់ហិបប្រាក់ ត្រូវកាត់យកពន្ធចុះបញ្ជីភ្នំជាប្រាក់ ចំនួន ១.០០០ រៀល ។ ក្នុង
ប្រាក់នេះ ត្រូវយកទៅឃ្នាំងចំនួន ៩០០ រៀល នឹងបានជាប្រយោជន៍ក្រឡាបញ្ជីកាន់ហិបប្រាក់ ១០០ រៀល ។

ចំពោះពន្ធចុះបញ្ជីភ្នំនេះ មិនត្រូវបង្វិលអោយដើមបណ្តឹងវិញទេ ទោះជាតុលាការបានចំណាយរឿងនេះចោល
ក៏ដោយ ។ ក្រឡាបញ្ជីកាន់ហិបប្រាក់ត្រូវតែធ្វើបញ្ជីទូទាត់ពន្ធចុះបញ្ជីភ្នំដែលត្រូវដាក់ឃ្នាំង និងត្រូវបានជាប្រយោជន៍
ក្រឡាបញ្ជីដោយខានមិនបាន នៅដំណាច់ខែនីមួយៗ ដោយមិនចាំបាច់រងចាំសេចក្តីរបស់តុលាការទេ ។

ជារៀងរាល់ខែក្រឡាបញ្ជីភ្នំត្រូវធ្វើបញ្ជីនេះ ជូនមកក្រសួងយុត្តិធម៌មួយច្បាប់ផងដែរ ដើម្បីក្រសួងយុត្តិធម៌
ត្រួតពិនិត្យ និងតាមដានអំពីសកម្មភាពទាំងនោះ ។

ពន្ធនៃភ្នំ

ពន្ធនៃភ្នំត្រូវបានចែកជាពីរ គឺ :

១. ពន្ធលើ "មិនប្រែប្រួល"

២. ពន្ធសមាមាត្រ

ចំពោះពន្ធលើ ជាគោលការណ៍ត្រូវទូទាត់កាត់យកក្នុងប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលបានបង់ជាដំបូងនោះ ប៉ុន្តែអាចនឹង
ទូទាត់បានលុះត្រាតែតុលាការបានសម្រេចសេចក្តីហើយសិន ។ ដោយឡែកប្រាក់នេះត្រូវបង្វិលអោយដើមបណ្តឹងវិញ ក្នុង
ករណីដែលតុលាការបានចំណាយរឿងចោល ។ តែបើតុលាការបានសម្រេចក្រៅពីចំណាយរឿងចោល ទោះជាមាន បណ្តឹង
តវ៉ាក្តី ឬគ្មានបណ្តឹងតវ៉ាក្តី ក្រោយពីតុលាការបានសម្រេចសេចក្តីហើយ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវធ្វើបញ្ជីទូទាត់ពន្ធលើនេះ ដោយយក
ទៅដាក់ឃ្នាំងចំនួន ៩០០ រៀល និងបានជាប្រយោជន៍ក្រឡាបញ្ជីកាន់ហិបប្រាក់ ១០០ រៀល នៅក្នុង ដំណាច់ខែ នីមួយៗ
ដូចគ្នា និងពន្ធចុះបញ្ជីភ្នំដែរ ។ បញ្ជីទូទាត់ប្រាក់ពន្ធលើនេះ ត្រូវធ្វើជូនមកក្រសួងយុត្តិធម៌មួយច្បាប់ជារៀងរាល់ខែ ដើម្បី
ឱ្យក្រសួងពិនិត្យ ។

ចំពោះពន្ធសមាមាត្រវិញ មិនត្រូវឱ្យគូភ្នំបង់ទុកជាមុនទេ ហើយក៏មិនត្រូវកាត់ទូទាត់ជាមួយនឹងប្រាក់ប្រដាប់
ក្តីដែលបង់ជាដំបូងនោះដែរ ។ ប្រាក់នេះអាចទូទាត់បានលុះត្រាតែសាលក្រមមានអនុភាពអនុវត្តហើយដែលត្រូវបង្កាប់ឱ្យ
គូភ្នំបង់ គឺពេលដែលគូភ្នំនោះ សុំចម្លងសាលក្រមយកទៅអនុវត្ត ។ ប្រសិនបើគូភ្នំមិនព្រមបង់ពន្ធសមាមាត្រនេះទេ ក្រឡា
បញ្ជីមិនត្រូវចេញសេចក្តីចម្លងសាលក្រមអោយទៅគូភ្នំឡើយ ។

ពន្ធសមាមាត្រនេះ បើបង់នៅខែណា ក្រឡាបញ្ជីត្រូវធ្វើបញ្ជីទូទាត់នៅក្នុងខែនោះ ដោយត្រូវ ព្រែកដាក់ឃ្នាំង
៨០ ភាគរយ និងដាក់ក្នុងហិបប្រាក់ក្រឡាបញ្ជីទូទាំងប្រទេស ២០ ភាគរយ ។

ក្រឡាបញ្ជីកាន់ហិបប្រាក់មិនអាចដកយកពន្ធសមាមាត្រនេះជាប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ដូចជាពន្ធចុះបញ្ជីភ្នំ និង
ពន្ធលើបានឡើយ ។

បញ្ជីទូទាត់ពន្ធសមាមាត្រនេះ ត្រូវធ្វើជូនមកក្រសួងយុត្តិធម៌ជារៀងរាល់ខែដែរ ដើម្បីក្រសួងមានលទ្ធភាព ត្រួតពិនិត្យ ។

អំពីប្រាក់ចំណាយក្នុងកិច្ចស៊ើបសួរ

ប្រាក់ចំណាយក្នុងកិច្ចស៊ើបសួរ ជាគោលការណ៍ត្រូវដកយកពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ដែលបានបង់ជាដំបូងនោះ ។ ហើយអាចដកចំណាយបានតែទៅលើការប្រគល់ដីកានោះ ទៅលើសាក្សី ទៅអាជ្ញាកណ្តាល ទៅលើកោសល្យវិថីយ និង ទៅលើអាជ្ញាធរតុលាការដែលបានទៅពិនិត្យដល់ទីកន្លែងតែប៉ុណ្ណោះ ។ ក្រៅពីនេះពុំអាចដកយកទៅថាយបានទេ ។

ក្នុងប្រាក់ដែលបានបង់ជាដំបូងនេះ បើថាយមិនអស់ ត្រូវប្រគល់អោយដើមបណ្តឹងវិញ តែបើការចំណាយមាន ចំនួនច្រើនលើសពីប្រាក់ដែលគេបង់ ក្រឡាបញ្ជីដែលទទួលកិច្ចការនេះ ត្រូវបង្គាប់អោយគូក្តីបង់បន្ថែមឱ្យបានមុនតុលាការ ជំនុំជំរះ ។

ការចំណាយទៅលើអាជ្ញាកណ្តាល ទៅកោសល្យវិថីយ ទៅលើអាជ្ញាធរតុលាការដែលបានទៅពិនិត្យដល់ទី កន្លែង លុះណាតែមានដីកា ឬសាលក្រមរបៀបរបស់តុលាការចាត់អោយធ្វើ ទើបអ្នកទាំងនោះមានសិទ្ធិដកយកប្រាក់ចំ ណាយនេះបាន ។ ប្រសិនបើគ្មានអ្នកទាំងនោះ គ្មានសិទ្ធិដកយកប្រាក់នេះបានទេ ។

ឯការចំណាយទៅលើដីកាកោះ និងលើសាក្សីវិញ នឹងអាចធ្វើទៅបានលុះណាតែអ្នកប្រគល់ដីកាកោះបានប្រ គល់ដីកាកោះនោះដល់ទីកន្លែង ឬទីលំនៅរបស់គេ រីឯសាក្សីវិញ លុះណាតែសាក្សីនោះចូលមកចំពោះមុខតុលាការតាមការ អញ្ជើញ ទើបអ្នកទាំងនោះមានសិទ្ធិដកយកប្រាក់ខាងលើនេះបាន ។

អំពីការបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនៅសាលាឧទ្ធរណ៍ និងតុលាការកំពូល

ជាគោលការណ៍នៅសាលាឧទ្ធរណ៍ និងតុលាការកំពូល ក្រោយពីបានទទួលសំណុំរឿង ក្រឡាបញ្ជីទទួលបន្ទុក ត្រូវអញ្ជើញអ្នកប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ឬប្តឹងសាទុក្ខ អោយមកបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនៅការិយាល័យក្រឡាបញ្ជីនៃសាលានីមួយៗ គឺ :

- ១-សាលាឧទ្ធរណ៍បង់ជាដំបូង ១៣.០០០ រៀល
- ២-តុលាការកំពូលបង់ជាដំបូង ១៩.០០០រៀល

ឯការដកចំណាយក៏ត្រូវអនុវត្តដូចគ្នា និងតុលាការខេត្ត-ក្រុងដែរ គ្រាន់តែខុសចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវ ចំណាយតែប៉ុណ្ណោះ គឺ :

សាលាឧទ្ធរណ៍

- ១-ពន្ធចុះបញ្ជីក្តី ១.៥០០ រៀល ដោយត្រូវដាក់ឃ្នាំង ១.២៧៥ រៀល និងរង្វាន់ក្រឡាបញ្ជីកាន់ហិបប្រាក់ ២២៥ រៀល ។
- ២-ពន្ធហ្នឹង ១.៥០០ រៀល ដោយត្រូវដាក់ឃ្នាំង ១.២៧៥ រៀល និងរង្វាន់ក្រឡាបញ្ជីកាន់ហិបប្រាក់ ២២៥ រៀល ។
- ៣-ប្រាក់បំរុង ចំនួន ១០.០០០ រៀល ។

តុលាការកំពូល

១-ពន្ធចុះបញ្ជីក្តី ២.០០០ រៀល ដោយត្រូវដាក់ឃ្នាំង ១.៦០០ រៀល និងរង្វាន់ក្រឡាបញ្ជីកាន់ហិបប្រាក់ ៤០០ រៀល ។

២-ពន្ធហ្នឹង ២.០០០ រៀល ដោយត្រូវដាក់ឃ្នាំង ១.៦០០ រៀល និងរង្វាន់ក្រឡាបញ្ជីកាន់ហិបប្រាក់ ៤០០ រៀល ។

៣-ប្រាក់បំរុង ១៥.០០០ រៀល ។

ពន្ធសមាមាត្រ និងប្រាក់ចំណាយក្នុងកិច្ចស៊ើបសួរ ក៏ត្រូវអនុវត្តតាមទម្រង់ការតែមួយដូចគ្នានឹងតុលាការខេត្ត ក្រុងដែរ ។

គ្រប់ការទូទាត់ចំណាយប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ត្រូវសរសេរអោយបានច្បាស់នៅក្នុងសាលក្រម ឬសាលដីការបសខ្លួន ។ បើមានបាត់បង់ ឬបានចំណាយមិនត្រឹមត្រូវ ក្រឡាបញ្ជីដែលត្រូវរក្សាប្រាក់នេះនឹងត្រូវទទួលខុសត្រូវ ដូចមានចែងក្នុង មាត្រា ១៩ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ។

ដោយឡែកប្រធានតុលាការត្រូវត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំ អំពីសកម្មភាពរបស់ក្រឡាបញ្ជីកាន់ហិបប្រាក់ដោយ ចាត់វិធានការយ៉ាងតឹងរឹង ដើម្បីគ្រប់គ្រងប្រាក់នេះអោយបានល្អ ។

ចៅក្រមណាមួយ ដែលទទួលជំនុំជំរះរឿងដោយឥតអោយគូក្តីបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ចៅក្រមនោះត្រូវទទួល ខុសត្រូវអំពីការបង់បាត់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនេះ ។

អំណើតទៅ ក្រសួងយុត្តិធម៌នឹងចាត់អ្នកជំនាញអោយមកត្រួតពិនិត្យដល់មូលដ្ឋាន ដោយមិនអោយដឹងជា មុន ។ បើឃើញថា ការគ្រប់គ្រង និងថែរក្សាប្រាក់ប្រដាប់ក្តីប្រព្រឹត្តទៅមិនបានល្អ ក្រសួងនឹងមានវិធានការយកច្បាប់ស្តី ពីការចាត់តាំង និងសកម្មភាពរបស់សាលាជំរះក្តីនៃកម្ពុជា ត្រង់ជំពូកទី ៦ មកអនុវត្តលើចៅក្រម ឬលើក្រឡាបញ្ជីខុសឆ្គង

អស់លោកចៅក្រម និងក្រឡាបញ្ជីទាំងអស់ ត្រូវអនុវត្តអោយបានល្អសារាចរណែនាំនេះ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ក្នុងការពង្រឹងនិរន្តរភាព ។

- ចម្លងជូន :
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- សភាធម្មនុញ្ញ
- ក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ
- អភិបាលខេត្ត-ក្រុង
- ដើម្បីប្រៀបជាពត៌មាន

រដ្ឋមន្ត្រី

ចែម ស្នួន